

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	: Heiloo
Raadsvergadering	: 12 juni 2017
Voorstelnummer	:
Datum raadsvoorstel	: 9 mei 2017
Portefeuillehouder(s)	: Fred Dellelijn
Commissie	: Audit
Commissie	: 18 mei 2017
Soort agendering	: ter advisering
Agendapunt	:
Team	: Bedrijfsvoering, team Control & Advies
Opsteller(s)	: Piet de Ram
Telefoonnummer	: 072 535 66 29
Datum B&W besluit	: 9 mei 2017
Bijlagen:	: Jaarstukken 2016 en accountantsrapport

Onderwerp Jaarstukken 2016

Voorgesteld besluit

Voorgesteld wordt:

1. De toelichting afwijkingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid, die is opgenomen in de jaarrekening, vast te stellen;
2. De jaarstukken 2016 met jaarsaldo van € 7.521.000 vast te stellen;
3. Conform het 5^e beslispunt van het raadsvoorstel Nota actualisatie grondexploitaties de financiële effecten naar aanleiding van de BBV-aanpassing per 1 januari 2016 van € 6.100.000 te besluiten:
 - a. Tot het instellen van een Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen;
 - b. Voor het dekken van de rentenadelen van in totaal € 890.000 die volgen uit de BBV-wijzigingen een bedrag van € 525.500 ten laste te brengen van de Bestemmingsreserve Grote Projecten en € 364.500 ten laste te brengen van de Algemene Reserve;
 - c. Een bedrag van € 6.990.000 te bestemmen naar de Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen;
4. Ten laste van het resterende jaarrekeningsaldo 2016 zijnde € 1.421.000 de volgende reserveringen te maken:
 - a. Conform de nota grondexploitaties toe te voegen aan reserve Grote projecten:

-Het resultaat van afsluiten project Boekelermeer Kaptein	€	310.000
-Het resultaat van afsluiting Maalwater	€	170.000
-Vrijval verliesvoorziening door reguliere ontwikkelingen excl. BBV	€	16.000

- b. Conform de nota grondexploitatie toe te voegen aan reserve
Bovenwijkse Voorzieningen:
-Bijdrage de Lus Oosterzij	€	48.000
-Bijdrage Amante	€	80.000
- e. Participatie en integratie vergunninghouders
	€	303.000
	€	<u>927.000</u>
5. De onttrekking uit de reserve voor “participatie en integratie vergunninghouders” ter dekking van de in 2017 te maken kosten op te nemen in de begroting 2017 bij de resultaatbestemming;
6. Het resterend resultaat € 494.000 positief toe te voegen aan de algemene reserve (resultaat € 1.421.000 -/- voorgestelde bestemmingsreserves € 927.000).

Geheimhouding

☒ Nee

☐ Ja

RAADSVOORSTEL

1 INLEIDING

Hierbij bieden wij u ter vaststelling de Jaarstukken 2016 van de gemeente Heiloo aan. Tevens vindt u in het advies onze reactie op het accountantsrapport.

1.1 Doel advies

In de jaarstukken legt het college verantwoording af over de begrote eindejaarsverwachting.

Het doel van het advies is u te informeren en te adviseren over definitieve vaststelling van de jaarstukken 2016.

Uiterlijk 15 juli 2017 moeten de stukken bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland zijn ingediend. Met de vaststelling van de Jaarstukken in de raad van 12 juni 2017 voldoet de gemeente Heiloo aan de wettelijke termijn van vaststelling en inzending.

2 KEUZERUIMTE

2.1 Beleidskaders

2.1.1 Lokaal beleid

Dit voorstel heeft betrekking op eerdere college- en of raadsbesluiten, nota's, te weten: Controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening 2016, vastgesteld 6 februari 2017;

2.1.2 Provinciale, landelijke en Europese wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:
Artikel 197 en 213 Gemeentewet.

Op grond van artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet wijst de raad de accountant aan die de controle op de jaarrekening verricht en daarbij een accountantsverklaring alsmede een verslag van bevindingen uitbrengt.

3 ADVIES

3.1 Toelichting op het advies

De toelichting op het raadsvoorstel bestaat uit 5 delen namelijk:

1. Toelichting indeling jaarstukken 2016
2. Saldo van de jaarrekening
3. Controleverklaring getrouwheid en rechtmatigheid
4. Accountantsrapport
5. Voorstel bestemming jaarrekeningresultaat

1. Toelichting indeling jaarstukken 2016

Rekening en verantwoording aan de raad moet over een begrotingsjaar worden afgelegd op het niveau van de door de raad vastgestelde programmabegroting. De productenlijst, die door het college is vastgesteld, ligt op de gebruikelijke wijze ter inzage.

De jaarstukken bestaat uit drie onderdelen, te weten:

1. Het jaarverslag.
2. De jaarrekening.
3. De bijlagen.

Het jaarverslag bevat de uiteenzetting van de financiële positie, de accenten van het college, de programma's en de verplichte paragrafen.

In de hoofdstukken worden de speerpunten per programma weergegeven. Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost. Tevens zijn bij de programma's de financiële verschillen tussen de rekening en de eindejaarsverwachting toegelicht en is vermeld wat de incidentele lasten en baten zijn.

De jaarrekening bestaat voornamelijk uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2016, "toelichting afwijkingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid" en de balans met toelichting. In de bijlagen is onder andere de controleverklaring opgenomen en de Sisa bijlage.

2. Saldo van de jaarrekening

Het werkelijk resultaat over 2016 is uitgekomen op € 7.521.000 positief. De eindejaarsverwachting voor 2016 gaat uit van een saldo van € 10.000 negatief.

Bedragen x € 1.000					
Resultaat	Werkelijk 2015	Primitieve begroting 2016	Eindejaarsverwachting 2016	Werkelijk 2016	Verschil EV -/- Werkelijk
Saldo van baten en lasten	1.787	-227	-1.257	6.401	7.658
Mutatie reserves	719	71	1.247	1.120	-127
Gerealiseerd resultaat	2.506	-156	-10	7.521	7.531

Het positieve jaarrekeningresultaat wordt vooral veroorzaakt door wijzigingen in de BBV-regelgeving voor de jaarverslaggeving voor grondexploitaties per 1 januari 2016. De risicovoorziening voor de grondexploitaties wordt hierdoor positief bijgesteld met € 6.100.000. In de recente nota actualisatie grondexploitaties heeft de raad hiervan kennis kunnen nemen. Rekening houdend met dit eenmalige voordelige effect resteert een positief jaarrekeningsaldo van afgerond € 1.421.000.

Voor een nadere toelichting op de afwijking van het werkelijk resultaat ten opzichte van de eindejaarsverwachting verwijzen wij u naar de aanbestedingsbrief en het jaarverslag in de jaarstukken 2016.

3. Controleverklaring getrouwheid en rechtmatigheid

Inleiding

De controlerend accountant geeft bij de jaarrekening twee soorten verklaringen af.

De accountant geeft naast een oordeel over het getrouwe beeld ook een oordeel over de rechtmatigheid.

Bij de getrouwheid controleert de accountant onder meer of de opgenomen bedragen van het vermogen en van het resultaat goed zijn weergegeven.

Bij de rechtmatigheid wordt gecontroleerd of baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen.

Strekking van de verklaring

De accountant heeft bij de jaarrekening 2016 voor het aspect 'getrouwheid' een goedkeurende verklaring afgegeven en voor het aspect 'rechtmatigheid' een verklaring met een beperking. De verklaringen zijn in de jaarstukken in de bijlagen opgenomen.

In de auditcommissievergadering van 20 april en in het raadsvoorstel van de auditcommissie t.b.v. de raadsvergadering van 8 mei bent u reeds geïnformeerd over de uitkomsten van de controles met betrekking tot de rechtmatigheid en de gemaakte afweging om de accountant te laten stoppen met controleren in het sociaal domein.

In het sociaal domein waren begin mei voor de controles voor WMO begeleiding en de jeugdhulp onvoldoende of geen gegevens beschikbaar om de rechtmatigheid te controleren. Zorgaanbieders konden op dat tijdstip nog niet alle noodzakelijke input daarvoor leveren.

De auditcommissie heeft vervolgens in de rol als opdrachtgever van de accountant besloten aan de raad voor te stellen (raadsvergadering 8 mei 2016) dat de accountant stopt met controleren ter voorkoming van (naar verwachting onnodige) meerkosten. Belangrijke afweging hierbij was een beperkte slagingskans op wél een goedkeurende verklaring. Het is maar zeer de vraag of zorgaanbieders in mei en juni wel met de juiste gegevens zullen komen.

4. Accountantsrapport

Het accountantsrapport is op 10 mei 2017 uitgebracht en is als bijlage bij dit raadsvoorstel opgenomen.

In hoofdstuk 8.2 van het rapport staat een opsomming van de belangrijkste aanbevelingen van de accountant. Wij vragen aan BUCH deze aanbevelingen verder door de desbetreffende domeinen te laten uitwerken.

In onderstaande tabel vindt u de aanbevelingen en onze reactie daarop.

	Samenvatting bevindingen van het accountantsrapport	Reactie van college op bevinding
a.	Kritische beoordeling Europese aanbevelingen bij m.n. diensten en leveringen;	Deze continue beoordeling wordt gedaan bij de uitvoering van het inkoopbeleid.

	Samenvatting bevindingen van het accountantsrapport	Reactie van college op bevinding
b.	Ontwikkel een praktische aanpak om te beoordelen of 'kleinere zorgverleners' de zorg ook feitelijk verlenen. Doe dat eveneens bij de verleende PGB's;	Werkwijzes van de vier gemeenten hierin worden zoveel als mogelijk geharmoniseerd in BUCH.
c.	Er zijn aandachtspunten inzake verbeteringen procesbeheersing Jeugdzorg en Wmo (oppakken in BUCH – par. 4.3);	idem
d.	Geef een nadere uitwerking (instelling 3 deelvoorzieningen) en onderbouwing van de voorziening riolering, in aansluiting op het (actuele) GRP;	De aanbeveling, die veel ambtelijke inzet vergt, wordt niet overgenomen. De huidige opzet en onderbouwing acht het college toereikend. De voorziening is juist gewaardeerd; sluit aan met de uitgangspunten van het GRP en geeft voldoende inzicht voor het tariefbeleid.
e.	Rentetoevoeging aan de grondexploitaties op basis van projectfinanciering uitwerken;	Bij het opstellen van de begroting 2018 en de actualisatie van grondexploitaties 2017 zal deze aanbeveling worden betrokken.
f.	Actualiseer Nota grondbeleid in verband met wijzigingen regelgeving;	De nota wordt in 2017 aan de raad aangeboden.
g.	Evalueer Zuiderloo inzake 'knip' in gemengd project (deel faciliterend grondbeleid);	De aanbeveling wordt niet overgenomen. Dit betreft een aanbeveling voor de waardering en splitsing van de huidige BIE (bouwgrond in exploitatie). De uitwerking van de 'knip' is zeer bewerkelijk. College is van mening dat een toelichting bij de balanspost met indicatie van de 'knip' (nu in jaarrekening toegelicht op basis van toedeling aantal woningen naar actief en faciliterend) toereikend is voor het inzicht van de jaarrekening.
h.	Maak ten behoeve van de bovenwijkse voorzieningen een meerjarig dekkingsplan, een en ander conform de uitgangspunten zoals verwoord in de Nota actualisatie grondexploitaties in relatie met de instelling en verdere uitwerking van de bestemmings-reserve bovenwijkse voorzieningen;	Deze aanbeveling valt samen met de toezegging zoals opgenomen in de nota grondexploitaties, hoofdstuk 6.1
i.	Overweeg de aanbevelingen van de Commissie BBV (grondprijzenbrief, uitgangspunten bovenwijkse voorzieningen opnemen in financiële verordening);	Bij komende herziening van de financiële verordening zal deze aanbeveling worden betrokken. De uitgangspunten voor bovenwijkse voorzieningen worden tevens betrokken bij de verdere uitwerking van de reserve Bovenwijkse Voorzieningen, zie ook reactie bij punt h.
j.	Bewaak afloop kortlopende balansposten uit de oude administratie in 2017	Na vaststelling van de jaarrekening 2016 worden de eindstanden van de administratie 2016 definitief in de nieuwe administratie 2017 overgenomen en vervolgens wordt de afloop van de balansposten periodiek bewaakt.

5. Voorstel bestemming jaarrekeningresultaat

Het saldo van de jaarrekening 2016 bedraagt € 7.521.000 positief.

De volgende bedragen worden, als resultaatbestemming, aan u voorgelegd:

Aanpassing regelgeving BBV grondexploitaties per 1 januari 2016 € 6.100.000;

De wettelijke BBV-wijziging leidt uiteindelijk tot een aangepaste waardering van een aantal balansposten (onder meer reserves) per 1 januari 2016.

Conform het 5^e beslispunt van de nota actualisatie grondexploitatie 2016 is nu in dit voorstel de uitwerking voor resultaatbestemming opgenomen:

- *Het instellen van een Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen;*
- *Voor het dekken van de rentenadelen van in totaal € 890.000 die volgen uit de BBV-wijzigingen een bedrag van € 525.500 ten laste te brengen van de Bestemmingsreserve Grote Projecten en € 364.500 ten laste te brengen van de Algemene Reserve;*
- *Een bedrag van € 6.990.000 te bestemmen naar de Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen.*

Voor een nadere toelichting op deze bedragen verwijzen we u naar de nota actualisatie grondexploitaties 2016.

Na verwerking van deze resultaatbestemming van € 6.100.000 resteert een te bestemmen saldo van € 1.421.000.

Afsluiten project Boekelermeer Kaptein € 310.000;

Wij stellen voor om dit bedrag, conform het 7^e beslispunt van de Nota actualisatie grondexploitaties 2016, toe te voegen aan de reserve Grote Projecten.

Afsluiten Maalwater € 170.000; (besluit 4b)

Wij stellen voor om dit bedrag, conform het 9^e beslispunt van de Nota actualisatie grondexploitaties 2016, toe te voegen aan de reserve Grote Projecten.

Vrijval verliesvoorziening grondexploitaties € 16.000

Wij stellen voor dit bedrag conform de Nota actualisatie grondexploitaties en de uitgangspunten in de nota grondbeleid toe te voegen aan de reserve Grote Projecten

Bijdragen derden aan bovenwijkse voorzieningen Oosterzij (€ 48.000) en Amante (€ 80.000)

Wij stellen voor dit bedrag conform de Nota actualisatie grondexploitaties (hoofdstuk 6.1) toe te voegen aan de reserve Bovenwijkse Voorzieningen.

Niet bestede middelen Participatie en integratie vergunninghouders € 303.000

De gemeente heeft in 2016 naast de COA gelden ook extra middelen via de algemene uitkering (incidenteel) ontvangen om aan de vergunninghouders een integraal programma aan te bieden gericht op integratie, participatie, onderwijs en gezondheid. Voor dit programma is een aanbesteding uitgevoerd, dat in maart 2017 is afgerond. Het programma start per 1 mei 2017. Ook vergunninghouders, die voor 1 mei 2017 zijn gehuisvest in de gemeente, komen voor dit programma in aanmerking. In de begroting 2017 zijn geen middelen hiervoor gereserveerd.

Wij stellen voor deze middelen te bestemmen om daarmee de uitgaven in 2017 te dekken.

Verder stellen we voor het resterende deel van het jaarrekeningresultaat(€ 494.000) toe te voegen aan de Algemene Reserve.

3.2 Overwegingen van het college

Het bestemmen van de vrijval van verliesvoorziening grondexploitatie van € 6.990.000 naar de Bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen betreft een herallocatie van een gedeelte van de reeds getroffen verliesvoorziening grondexploitaties. Als uw raad hierin een andere keuze maakt zal andere dekking getroffen moeten worden voor de bovenwijkse voorzieningen.

U wordt voorgesteld de positieve resultaten van de af te sluiten grondexploitaties Boekelermeer Kaptein en Maalwater te bestemmen naar de Bestemmingsreserve Grote Projecten. Het doel daarvan is het weerstandsvermogen binnen het grondbedrijf op te bouwen om eventuele toekomstige tegenvallers mee op te kunnen vangen. Met dit voorstel wordt een bestendige gedragslijn gevoerd conform het vigerende grondbeleid. Het bestemmen van resultaat is een bevoegdheid van raad.

3.3 Regionale samenwerking en couleur lokaal

Nvt.

3.4 Participatie, samenspel

Nvt.

3.5 Risico's

Nvt.

3.6 Financiën

Nvt.

3.7 Communicatie

Na vaststelling worden de jaarstukken ingediend bij de Provincie en het Centraal Bureau voor Statistiek.

4. UITVOERING, PLANNING en ORGANISATIE

Nvt.

5. ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Nvt.

6. ADVIES AUDITCOMMISSIE

De Auditcommissie heeft in haar vergadering op donderdag 18 mei 2017 het volgende geadviseerd:

Bespreking en overwegingen

Ondertekening

Burgemeester en Wethouders van Heiloo,

de secretaris,

G.H.S. Heemskerk

de burgemeester,

T.J. Romeyn